

інституційних умов для цієї діяльності, удосконалення системи заходів державної підтримки винахідництва та інновацій, розроблення галузевих стратегій розвитку на інноваційних засадах.

Застосування інновацій у своїй діяльності допоможе вітчизняним підприємствам не лише налагодити внутрішні процеси з виробництва продукції за рахунок прогресивних технологій, а й сприятиме підвищенню рівня конкурентоспроможності та збереженні конкурентних переваг у часі. Задля підвищення рівня конкурентоспроможності підприємствам необхідно постійно слідкувати за інноваційним розвитком та впроваджувати інновації, випереджаючи конкурентів.

Література:

1. Гудзь О. Є. Роль інновацій щодо забезпечення конкурентоспроможності та ефективності підприємства. *Вісник Харківського нац. техн. ун-ту сільського господарства ім. П. Василенка*. Х.: 2015. Вип. 161. С. 3-11.

2. Коледіна К. О. Економічна оцінка інноваційного розвитку промислових підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності). Інститут економіки промисловості. Київ, 2018. 27 с.

3. Офіційний сайт Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 18.02.2021).

4. Сітковська А. О. Інноваційна спрямованість підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств. *Інноваційна економіка*. 2016. №3 (62). С. 57-60.

КОНКУРЕНЦІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У РОЗВИТКУ РИНКІВ ПРАЦІ

Гулієва А.Р.

*Науковий керівник: Тріпак М.М. кандидат економічних наук, доцент,
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний
соціально-економічний коледж*

З появою ринкової економіки постало питання конкуренції і виникла потреба в конкурентних перевагах. В умовах командної економіки конкуренції в сучасному вигляді не існувало. Розвиток ринкових механізмів регулювання української економіки різко загостило цю проблему, і її рішення зажадало від усіх учасників ринку підвищення конкурентоспроможності виробленої продукції і надання послуг. Головним завданням сучасної економіки перед комерційними підприємствами є підвищення конкурентоспроможності та закріплення позицій на ринку з метою отримання максимального прибутку [1].

Слід розрізняти поняття «конкурентоспроможність продукції» і «конкурентоспроможність підприємства», тому що: перше є складовою частиною другого. Під конкурентоспроможністю підприємства розуміється

його реальна і потенційна здатність в реальних умовах проектувати, виготовляти і збувати товари, які за ціновими і неціновими характеристиками більш привабливі для споживачів, ніж товари конкурентів. Конкурентоспроможність – це якість об'єкта і його обслуговування, характеризується рівнем сьогодення і можливого задоволення ним конкретної потреби у порівнянні зі схожими об'єктами, представленими на ринку [2].

Конкурентоспроможність – це обумовлене економічними, соціальними, політичними факторами становище товаровиробника на внутрішньому і зовнішньому ринках, що відображається через показники, адекватно характеризують такий стан і його динаміку.

Отже, можна стверджувати, що конкуренція – це боротьба за обмежений обсяг платоспроможного попиту, що ведеться підприємством на доступних їй сегментах.

Внутрішні чинники – це об'єктивні критерії, які визначають можливості організації щодо забезпечення власної конкурентоспроможності. До них відносять: технологічні чинники, виробничі фактори, маркетингові чинники, управлінські фактори.

Зовнішні фактори – ті фактори, на які підприємство – виробник продукції не може впливати. До них відносять: міжнародні чинники, політичні чинники, економічні фактори, соціально-демографічні чинники, правові чинники, науково-технічні фактори, культурні чинники.

У ринкових відносинах, заснованих на приватній власності і конкуренції, відображаються глибокі процеси які постійно відбуваються в суспільстві і визначають поступальний рух вперед. На ринку праці є три взаємопов'язаних еволюційних потоки – розвиток економіки (матеріально-технічних елементів і структур), розвиток людини (загальної і професійної культури, творчих можливостей, моральних якостей), розвиток суспільних відносин (державних і класових структур, відносин власності, виробничих зв'язків). Вони утворюють основу прогресу в суспільстві, його головний зміст.

Розвиток конкурентних відносин на ринку праці підвищує ефективність його функціонування, що актуалізує обрану область дослідження.

Посилення конкурентної боротьби на світових ринках і всеохоплююча глобалізація економічного розвитку поставили Україну перед необхідністю вибору, який має доленосне значення: йти далі шляхом екстенсивного розвитку, втрачаючи реальну економічну незалежність, що загрожує перетворенням країни на сировинний придаток та постачальник дешевої робочої сили, або активізувати включення внутрішніх джерел економічного піднесення, передусім, за рахунок зростання конкурентоспроможності на основі засвоєння інноваційної моделі розвитку. Другий шлях обрано провідним завданням довгострокового економічного розвитку України та зростання добробуту нації. Його реалізація потребує прогресивних зрушень у розвитку продуктивних сил суспільства, що неможливо без піднесення на новий якісний рівень трудової діяльності людини, підвищення конкурентоспроможності у сфері праці, яка стосується робочої сили, умов та оплати праці, її результатів

(продукту праці). У зв'язку з цим для України мають стратегічне значення наукові дослідження, спрямовані на забезпечення конкурентоспроможності праці, зокрема зростання конкурентоспроможності національної робочої сили, конкурентоспроможності результатів праці (продукції, послуг) на світових ринках, формування ефективних мотиваційних механізмів підвищення конкурентоспроможності працівників на підприємствах [5].

Вивчивши фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, можна сказати, що конкурентоспроможність організації є сукупністю, з одного боку, характеристика самої організації, а з іншого, – характеристика зовнішніх факторів, які впливають на неї [4]. Відзначимо, що фактори можуть здійснювати як позитивний, так і негативний вплив на конкурентоспроможність організації. При позитивному впливові, вони стають конкурентними перевагами, а при негативному – конкурентними проблемами.

Література:

1. Денисова О. В. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. Інноваційна наука. 2016. №4-1 (16).
2. Мацюян Д. О. Деякі особливості підвищення конкурентоспроможності підприємницьких структур в будівництві. *Українське підприємництво*. 2012. №1 (199).
3. Кваско А. В. Аналіз методів оцінки конкурентоспроможності підприємства. *Наукові записки Української академії друкарства*. 2017. № 1(54). С. 111–118.
4. Семикіна М. В. Конкуренція і конкурентоспроможність на ринку праці: методологія визначення. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/55296627.pdf>

СУТНІСТЬ І ФАКТОРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Гуменюк О.Ю.

*Науковий керівник: Тріпак М.М., кандидат економічних наук, доцент,
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-
економічний коледж*

Актуальною проблемою є конкурентоспроможності підприємства вона стосується практично всіх сторін життя суспільства. Загострення конкурентної боротьби за збут продукції змушує підприємства постійно шукати нові можливості й резерви для збуту своєї продукції, удосконалювати технологію з метою створення якісних товарів.

В умовах кризи підвищується рівень ризику діяльності суб'єктів господарювання та виникає додаткова необхідність у пристосуванні до мінливих ринкових умов, тому це питання сьогодні є дуже важливим та актуальним [1].